

ROMÂNIA

**CURTEA DE APEL CONSTANȚA
SECȚIA I CIVILĂ**

ÎNCHEIERE

Sedința publică din data de 20 aprilie 2017

Complet specializat pentru cauze privind
conflicte de muncă și asigurări sociale

Completul compus din:

Președinte – (...)

Judecător – (...)

Grefier – (...)

S-a luat în examinare apelul civil declarat de apelanta reclamantă (...), împotriva sentinței civile nr. 2558 din 18 octombrie 2016 pronunțată de Tribunalul Constanța în dosarul nr. 5412/118/2016, având ca obiect contestație decizie de pensionare, în contradictoriu cu intimata pârâtă (...).

Dezbaterile asupra cauzei au avut loc în ședința publică din data de 11 aprilie 2017, fiind consemnate în încheierea de ședință ce face parte integrantă din prezenta hotărâre, și când instanța având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 20 aprilie 2017, când a pronunțat următoarea hotărâre.

CURTEA

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei chestiuni de drept în legătură cu interpretarea art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, constată următoarele:

1. Obiectul cererii de chemare în judecată:

Reclamanta (...) a solicitat în contradictoriu cu pârâta (...) anularea deciziei pârâtei nr. 311857/1.06.2016 și obligarea acesteia să emită o nouă decizie în care să includă și majorarea pensiei cu 5%, potrivit art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, respectiv cu 1% pentru fiecare an care depășește vechimea minimă de 25 de ani în magistratură.

Prin sentința civilă nr. 2558/18.10.2016, Tribunalul Constanța, secția I civilă, a respins cererea ca nefondată, reținând că vechimea în magistratură pentru perioada lucrată ca avocat poate fi valorificată de procuror în momentul ieșirii la pensie, fiind vorba despre o perioadă anterioară solicitării pensiei de serviciu. Art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind majorarea cu 1% pentru fiecare an care depășește vechimea în magistratură de 25 de ani, face trimitere la alin. 1 și 2, unde se reglementează în mod expres calitatea persoanelor care beneficiază de aceste dispoziții, respectiv judecător, procurori, magistrat-asistent al Înaltei

Curți de Casație și Justiție și al Curții Constituționale, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor. În speță, în momentul solicitării majorării în discuție, reclamanta nu mai deține calitatea de procuror, ci pe aceea de avocat, iar majorarea solicitată privește o perioadă lucrată ca avocat ulterior pensionării. Or, pensia de serviciu acordată magistratului în considerarea acestei calități în momentul pensionării sale nu se poate majora pentru o perioadă lucrată ulterior, în considerarea unui stagiul realizat într-un sistem neintegrat celui public.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta, solicitând schimbarea acesteia în tot în sensul admiterii acțiunii.

În cadrul judecății în apel, la 20.03.2017, reclamanta a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării problemei de drept referitoare la interpretarea art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 în sensul de a se stabili dacă se poate acorda majorarea de 1% pentru fiecare an de vechime în magistratură ce depășește vechimea de 25 de ani în condițiile în care aceasta este constituită ca urmare a vechimii realizate după data ieșirii la pensie din funcția de magistrat și după împlinirea vârstei de 60 de ani.

2. Situația de fapt.

2.1. Reclamanta este beneficiara unei pensii de serviciu acordată în baza art. 82 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin decizia pârâtei nr. 311857/23.12.2008, care a făcut ulterior obiectul unei recalculări prin decizia pârâtei nr. 311857/5.08.2009, prin care s-a valorificat vechimea în funcția de procuror de 28 de ani.

Reclamanta a fost eliberată din funcția de procuror prin Decretul nr. 1688/10.11.2009, publicat în Monitorul Oficial nr. 776/13.11.2009.

Ca urmare a emiterii de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Constanța a unei adeverințe referitoare la cuantumul venitului brut realizat pe baza căruia se stabilește pensia de serviciu, aceasta a fost recalculată prin decizia pârâtei nr. 311857/20.09.2010.

2.2. Prin cererea înregistrată sub nr. 20560/21.01.2016, reclamanta a solicitat pârâtei majorarea pensiei de serviciu cu 5%, în baza art. 107 alin. 4 din Legea nr. 263/2010 și art. 82 din Legea nr. 303/2004, pe motiv că după data înscrierii la pensie a exercitat profesia de avocat timp de 5 ani. În acest sens, a depus adeverința nr. 130/19.01.2016 eliberată de Baroul Constanța, din care rezultă că reclamanta este avocat definitiv în acest barou și exercită profesia de avocat, fără întreruperi, de la 2.11.2010 până în prezent.

Pârâta nu a soluționat această cerere prin decizie, transmitând în schimb reclamantei adresa de răspuns nr. 20560/28.03.2016, în sensul că în materia recalculării pensiei de serviciu este incident art. 107 alin. 4 din Legea nr. 263/2010, iar stagiul de cotizare ce se impune a fi fructificat a fost realizat într-un sistem neintegrat celui public, motiv pentru care nu poate soluționa favorabil cererea.

2.3. Prin cererea înregistrată sub nr. 21126/3.02.2016, reclamanta a solicitat pârâtei actualizarea pensiei de serviciu, depunând în acest sens adeverința nr. 658/VI/9/3.02.2016 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța, cu privire la cuantumul venitului brut realizat pe baza căruia se stabilește pensia de serviciu.

Prin adresa nr. 21126/28.03.2016, pârâta a răspuns reclamantei că nu poate soluționa favorabil această solicitare, în condițiile în care la acel moment se afla în plină desfășurare, la nivelul Ministerului Justiției, activitatea de validare a adeverințelor pentru actualizarea pensiei de serviciu.

Prin decizia nr. 311857/1.06.2016, pârâta a dispus actualizarea pensiei de serviciu a reclamantei, ca urmare a depunerii de către aceasta a adeverinței nr. 1402/VI/9-8.03.2016 a Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța, cu privire la cuantumul venitului brut realizat pe baza căruia se stabilește pensia de serviciu.

2.4. Împotriva deciziei nr. 311857/1.06.2016, reclamanta a formulat contestația administrativă nr. 38890/P2134/23.06.2016, criticând-o pentru neacordarea majorării cu 5% a pensiei de serviciu, potrivit art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004, pe care a solicitat-o prin cererea sa din 30.01.2016.

Această contestație administrativă nu a fost soluționată de Comisia Centrală de Contestații, pârâta transmițând în schimb reclamantei adresa de răspuns nr. 38890/P2134/5.07.2016, prin care a arătat că decizia contestată este o decizie de actualizare a pensiei de serviciu în baza adeverinței nr. 1402/VI/9/8.03.2016, iar art. 23 din HG nr. 1275/2005 prevede recalcularea doar prin adăugarea unor perioade de vechime în magistratură/funcție realizate după pensionare sau nevalorificate la calculul inițial; totodată, legiuitorul a reglementat care elemente constituie baza de calcul utilizată la actualizarea pensiei de serviciu, prevăzută de art. 85 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, anume indemnizația actualizată și sporurile de la data pensionării.

2.5. În condițiile în care apelanta a formulat contestație administrativă, potrivit art. 149 alin. 1 din Legea nr. 263/2010, iar aceasta nu a fost soluționată de Comisia Centrală de Contestații în termenul de 45 de zile prevăzut de art. 149 alin. 4 din aceeași lege, reclamanta a fost îndreptățită să adreseze contestația sa instanței de judecată, prin acțiunea depusă la 10.08.2016, în considerarea liberului acces la justiție, astfel cum rezultă și din decizia Curții Constituționale nr. 956/13.11.2012, potrivit căreia dispozițiile art. 151 alin. 2 din Legea nr. 263/2010 „sunt constituționale în măsura în care se interpretează că nesoluționarea contestațiilor și necomunicarea în termenul legal a hotărârilor Comisiei Centrale de Contestații [...] nu împiedică accesul la justiție”.

2.6. În ceea ce privește obiectul deciziei contestate, este adevărat că aceasta are ca obiect actualizarea pensiei de serviciu ca urmare a modificării bazei de calcul a venitului brut realizat, pe baza căruia se stabilește pensia de serviciu.

Totuși, anterior emiterii acestei decizii, reclamanta formulase și cererea înregistrată sub nr. 20560/21.01.2016, privind majorarea pensiei de serviciu cu 5%, în baza art. 107 alin. 4 din Legea nr. 263/2010 și art. 82 din Legea nr. 303/2004, pe motiv că după data înscrierii la pensie a exercitat profesia de avocat. Cum obiectul acestei cereri corespunde operațiunii de recalculare a pensiei, prevăzută de art. 107 alin. 4 din Legea nr. 263/2010, pârâta era obligată să o soluționeze prin decizie. Astfel, în materia revizuirii și recalculării pensiilor, prevăzute de art. 107 alin. 1-2, respectiv 3-5 din Legea nr. 263/2010, se aplică procedura administrativă prevăzută pentru soluționarea cererilor de acordare a pensiilor, potrivit art. 106 din aceeași lege, care prevede că „admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii, respectiv de casa de pensii sectorială, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii”.

În condițiile în care reclamanta a formulat două cereri, respectiv cea de recalculare a pensiei de serviciu în sensul majorării cu 5% în considerarea celor 5 ani de vechime în profesia de avocat exercitată după data ieșirii la pensie, precum și o cerere de actualizare a aceleiași pensii ca urmare a modificării cuantumului bazei de calcul a acesteia, pârâta era obligată să soluționeze fie printr-o singură decizie, fie prin decizii succesive, ambele cereri. În condițiile în care pârâta nu a soluționat decât cea de-a doua cerere, reclamanta poate contesta decizia astfel emisă inclusiv pentru refuzul implicit de soluționare a celei dintâi.

Pe de altă parte, chiar făcând abstracție de contestarea deciziei pârâtei emise în soluționarea celei de-a doua cereri, reclamanta are dreptul să deducă pretențiile sale din prima cerere (care de altfel fac obiectul cauzei de față) direct instanței de judecată, faptul nesoluționării de către pârâtă prin decizie a cererii adresate în prealabil de reclamantă echivalând cu un refuz nejustificat de rezolvare a unei cereri în materie de asigurări sociale, pentru soluționarea căruia art. 153 lit. f) din Legea nr. 263/2010 recunoaște competența instanțelor din cadrul jurisdicției asigurărilor sociale.

În aceste condiții, nu s-au ridicat de către părți sau instanță chestiuni de ordin procedural care să impiezeze asupra soluționării în fond a pretențiilor reclamantei.

3. Susținerile părților asupra chestiunii de drept și punctele de vedere ale acestora în legătură cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Apelanta reclamantă susține că sunt îndeplinite cerințele art. 519 C. proc. civ. și că din art. 82 raportat la art. 86 din Legea nr. 303/2004 nu rezultă dacă pentru vechimea în muncă realizată prin desfășurarea de activități asimilate, implicit pentru desfășurarea profesiei de avocat, ulterior ieșirii la pensie, se recunoaște un efect parțial în privința recalculării pensiei. Pe de altă parte, textele invocate nu fac nicio distincție între adăugarea stagiului realizat ca avocat sau activități asimilate la vechimea ca procuror sau judecător în vederea deschiderii sau recalculării dreptului la pensie pe de o parte și cumulul acestor perioade în vederea recalculării pensiei de serviciu.

Intimata pârâtă a arătat că nu sunt necesare lămuriri din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, că art. 23 din HG nr. 1275/2005 prevede recalcularea doar prin adăugarea unor perioade de vechime în magistratură/funcție realizate după pensionare sau nevalorificate la calculul inițial, iar stagiul de cotizare realizat de apelantă după data stabilirii dreptului de pensie specială a fost realizat într-un sistem neintegrat celui public, astfel că nu poate fi fructificat cu ocazia recalculării pensiei speciale.

4. Prevederile legale de a căror interpretare depinde soluționarea în fond a cauzei.

În contextul procesual mai sus arătat, esențial pentru soluționarea în fond a cauzei este modul de interpretare a art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, fiind relevante din acest punct de vedere următoarele prevederi legale:

4.1. Art. 82 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor:

„(1) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcția de judecător ori procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona la cerere și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară sau de salariul de bază brut lunar, după caz, și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(2) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.

(3) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, și judecătorii și procurorii cu o vechime în magistratură între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală în magistratură.

(4) Pentru fiecare an care depășește vechimea în magistratură prevăzută la alin. (1) și (2) la cuantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1), fără a o putea depăși.

(5) Persoanele care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la alin. (1) și (3) în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție ori, după caz, cu salariul de bază brut lunar și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile.

(6) De prevederile alin. (1), (3) și (4) pot beneficia și judecătorii și procurorii pensionați anterior intrării în vigoare a prezentei legi, care beneficiază de pensie în sistemul public și care îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru acordarea pensiei de serviciu. În acest caz, pensia de serviciu se stabilește dintr-o bază de calcul egală cu indemnizația de încadrare brută lunară pe care o are un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și nivel al instanței sau parchetului unde a funcționat înaintea eliberării din funcția de judecător sau procuror, și sporurile, în procent, avute la data eliberării din funcție.

(7) Judecătorii și procurorii pot opta între pensia de serviciu și pensia din sistemul public. Judecătorii și procurorii militari pot opta între pensia de serviciu și pensia militară de serviciu.

(8) Pensia prevăzută de prezentul articol are regimul juridic al unei pensii pentru limită de vârstă.”

4.2. Art. 23 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, aprobate prin HG nr. 1275/2005:

„Recalcularea pensiilor de serviciu în condițiile art. 95 și 169 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, se face la cererea persoanei îndreptățite.”

4.3. Art. 95 alin. 1 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, abrogată prin art. 196 lit. a) din Legea nr. 263/2010, începând de la 1.01.2011:

„Beneficiarii pensiei pentru limită de vârstă pot solicita recalcularea pensiei după realizarea fiecărui stagi de cotizare de minimum 12 luni.”

4.4. Art. 107 alin. 4 și 5 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice:

„(4) Pensionarii pentru limită de vârstă care, după data înscrierii la pensie, realizează stagi de cotizare, pot solicita recalcularea pensiei, în condițiile legii.

(5) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. 3 și 4 se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.”

5. Expunerea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită.

Rezultă din considerentele mai sus expuse că există următoarea chestiune de drept de a cărei dezlegare depinde soluționarea în fond a cauzei în ultimă instanță:

„Dacă majorarea pensiei de serviciu, prevăzută de art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu 1% din baza de calcul prevăzută de alin. 1 pentru fiecare an care depășește vechimea în magistratură (noțiune înțeleasă prin raportare la art. 82 alin. 2 din aceeași lege ca incluzând și perioada în care titularul pensiei a exercitat profesia de avocat), se aplică și în considerarea perioadei în care titularul pensiei de serviciu a exercitat profesia de avocat după data eliberării din funcția de procuror și obținerea pensiei de serviciu, cu ocazia recalcularii acestei pensii, potrivit art. 23 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, aprobate prin HG nr. 1275/2005, raportat la art. 107 alin. 4 și 5 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.”

6. Argumentarea caracterului dificil al chestiunii de drept.

6.1. Speța evidențiază diferența de tratament juridic, din perspectiva luării în considerare la stabilirea vechimii în funcția de judecător sau procuror a perioadei în care beneficiarul pensiei de serviciu a exercitat profesia de avocat, între persoanele care au exercitat această din urmă profesie înaintea acordării pensiei de serviciu prevăzute de art. 82 din Legea nr. 303/2004 și cele care au exercitat-o ulterior.

La o primă examinare a alin. 1 și 2 ale acestui articol, se poate ajunge la concluzia că vechimea în funcția de judecător sau procuror, care constituie condiția esențială a acordării pensiei de serviciu, este numai aceea înregistrată până la data acordării pensiei de serviciu, ceea ce înseamnă că ea poate cuprinde numai vechimea în profesia de avocat anterioară numirii în funcția de judecător sau procuror.

În sprijinul acestei soluții se poate reține că, potrivit textelor citate, de pensia de serviciu beneficiază „judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi”, deci nu și avocații care au exercitat în trecut profesia de judecător. S-ar putea reține așadar, de vreme ce pensia de serviciu se poate acorda doar persoanelor având funcțiile sus-menționate, că acestea trebuie să exercite efectiv aceste funcții la data acordării pensiei.

În continuare, se poate observa că art. 82 alin. 2 teza a II-a, referitor la asimilarea unor profesii printre care și cea de avocat, se aplică cu ocazia acordării pensiei și, întrucât la această dată persoana în cauză exercită efectiv una dintre profesiile enumerate la teza I, vechimea în profesia de avocat, care se ia în considerare, nu poate fi decât anterioară numirii în funcțiile respective, în speță, în cea de procuror.

Se poate reține în acest sens și justificarea diferenței de tratament juridic între magistrații care au exercitat profesia de avocat înainte de a fi devenit magistrați și cei care au exercitat-o ulterior, în sensul că legiuitorul a urmărit prin art. 82 din Legea nr. 303/2004 să consolideze statutul judecătorilor și procurorilor (aflați în funcție), oferindu-le perspectiva obținerii unei pensii de serviciu în scopul garantării independenței și imparțialității lor, fundament al statului de drept, ceea ce corespunde în esență unei măsuri de asigurare a unui înalt nivel de calitate în exercitarea acestor profesii. Din această perspectivă, prestarea după data eliberării din funcție a profesiei de avocat pare a nu mai răspunde acestui obiectiv.

În această ordine de idei, pensia de serviciu fiind privită ca un beneficiu al magistraților în funcție, o persoană care a exercitat profesia de avocat timp de 19 de ani și apoi pe cea de procuror timp de 6 ani are dreptul la pensie de serviciu, în vreme ce o persoană

care a exercitat profesia de magistrat timp de 19 ani și apoi pe cea de avocat timp de 6 ani nu are acest drept. Art. 82 din Legea nr. 303/2004 susține pe deplin această interpretare.

6.2. Argumentația de mai sus, bazată pe obiectivul urmărit de legiuitor prin instituirea pensiei de serviciu, nu se prezintă însă la fel de convingătoare în ceea ce privește situația magistraților care deja beneficiază de pensie de serviciu, respectiv stabilirea cuantumului acesteia. Odată ce obiectivul urmărit de legiuitor pe parcursul carierei magistratului a fost atins, acesta obținând în contraprestație pensia de serviciu, singura problemă rămasă în discuție rămâne determinarea cuantumului ei.

Așa cum dreptul la acordarea pensiei de serviciu ține de statutul magistratului, la fel și exercitarea în continuare a unei profesii juridice se poate califica drept aparținând aceluiași statut, la fel ca și tratarea în mod egal, sub aspectul stabilirii cuantumului pensiei de serviciu, a tuturor beneficiarilor acestei pensii care au exercitat profesii asimilate, adică fie înainte, fie după ce au fost magistrați. Altfel spus, strict în ceea ce privește determinarea cuantumului pensiei de serviciu, vechimea în magistratură se determină prin adăugarea perioadelor în care beneficiarii au exercitat profesii asimilate, precum cea de avocat, fiind greu de explicat de ce perioadele astfel adăugate sunt numai cele anterioare exercitării funcției de magistrat, respectiv cu ce este mai meritorie activitatea unui magistrat care a lucrat 5 ani ca avocat și apoi 25 de ani ca procuror în comparație cu cea a altui magistrat care a lucrat 25 de ani ca procuror și apoi 5 ani ca avocat.

Este prin urmare necesară examinarea de ansamblu a consecințelor asimilării unor profesii cu cele prevăzute la art. 82 alin. 1 și alin. 2 teza I, din perspectiva situațiilor de fapt previzibile cărora o soluție de principiu le va fi aplicabilă, pornind de la ideea, legată de obiectivul unității practicii judiciare, că o soluție individuală trebuie să fie integrată celei de principiu.

6.3. Interpretarea voinței legiuitorului, în privința chestiunii de drept ridicate, devine cu atât mai dificilă în contextul de ansamblu rezultat din luarea în considerare și a art. 82 alin. 5 din Legea nr. 303/2004, care permite acordarea pensiei de serviciu persoanelor care au obținut vechimea cerută de alin. 1 sau 3, chiar dacă la data pensionării, după împlinirea vârstei de 60 de ani, au altă ocupație. Așa fiind, o persoană care a lucrat ca procuror timp de 25 de ani și nu solicită acordarea pensiei de serviciu potrivit art. 82 alin. 2, dar este eliberată din funcție din motive neimputabile și exercită în continuare profesia de avocat până la împlinirea vârstei de 60 de ani, poate obține pensie de serviciu.

Într-o asemenea situație, dreptul la pensia de serviciu fiind incontestabil prevăzut de lege, se pune de asemenea, pentru determinarea cuantumului acesteia, problema luării în calcul a perioadei lucrate ca avocat după data eliberării din funcție.

6.4. Legea nr. 303/2004 nu prevede posibilitatea recalculării pensiei de serviciu prin luarea în calcul a unei vechimi ulterioare eliberării din funcție, dar nici nu o interzice, astfel că sunt aplicabile prevederile generale ale art. 107 alin. 4 din Legea nr. 263/2010.

Cel puțin în situația în care, după data eliberării din funcție și obținerea pensiei de serviciu, persoana în cauză exercită una dintre profesiile prevăzute de art. 82 alin. 1 și art. 82 alin. 2 teza I din Legea nr. 303/2004 (de exemplu, este numită din nou magistrat), nu ar exista niciun argument împotriva luării în considerare a perioadei ulterior lucrate în calculul vechimii în magistratură, neputând-se accepta ca o perioadă lucrată în funcția de magistrat să nu poată fi luată în considerare la stabilirea vechimii în magistratură.

Atâta vreme cât această vechime poate face obiectul unei recalculări ca urmare a exercitării, după data eliberării din funcția de magistrat și obținerea pensiei de serviciu, din nou a profesiei de magistrat, fără a se pune problema acordării unei alte pensii de serviciu, se poate susține și recalcularea și în cazul exercitării profesiilor prevăzute la art. 82 alin. 2 teza a II-a din legea nr. 303/2004, de vreme ce legea nu face o asemenea distincție.

Cel puțin în situația în care, după data eliberării din funcția de magistrat, persoana în cauză lucrează ca avocat și apoi din nou ca magistrat, s-ar putea pune problema, cu ocazia recalculării pensiei de serviciu, a luării în calcul a vechimii în profesia de avocat, de vreme ce aceasta a fost înregistrată anterior ultimei eliberări din funcția de magistrat, chiar dacă vechimea în profesia de avocat a fost înregistrată după data acordării pensiei de serviciu. Ar fi greu de susținut că pensia altfel recalculează ar putea fi, prin refuzul luării în calcul a vechimii în profesia de avocat, mai mică decât dacă cel în cauză ar fi solicitat cu ocazia respectivă chiar acordarea pensiei de serviciu, întrucât nu o solicitase anterior deși avea acest drept.

Or, atâta vreme cât există un caz în care vechimea în funcția de avocat poate sta la baza recalculării pensiei de serviciu, chiar dacă a fost înregistrată ulterior acordării acesteia, este dificilă fundamentarea diferenței de tratament în privința vechimii în profesia de avocat neurmata de exercitarea funcției de magistrat.

6.5. Art. 23 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, aprobate prin HG nr. 1275/2005, prevede că „recalcularea pensiilor de serviciu în condițiile art. 95 și 169 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, se face la cererea persoanei îndreptățite.”

Art. 95 alin. 1 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale prevedea că „beneficiarii pensiei pentru limită de vârstă pot solicita recalcularea pensiei după realizarea fiecărui stagi de cotizare de minimum 12 luni.”

Ca urmare a abrogării Legii nr. 19/2000 prin art. 196 lit. a) din Legea nr. 263/2010, începând de la 1.01.2011, trimiterea art. 23 din Norme se interpretează ca vizând textul care reglementează aceeași instituție juridică din legea aflată în vigoare, adică art. 107 alin. 4 și 5 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice: „(4) Pensionarii pentru limită de vârstă care, după data înscrierii la pensie, realizează stagi de cotizare, pot solicita recalcularea pensiei, în condițiile legii. (5) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. 3 și 4 se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.”

Așadar, art. 23 din Normele de aplicare a Legii nr. 303/2004 prevede expres, prin trimiterea la normele generale care reglementează pensia pentru limită de vârstă (natură juridică proprie și pensiei de serviciu, potrivit art. 82 alin. 8 din Legea nr. 303/2004), posibilitatea recalculării pensiei de serviciu prin luarea în considerare a perioadelor lucrate ulterior acordării pensiei de serviciu.

Dacă aceste perioade lucrate ulterior pot fi numai în profesiile prevăzute de art. 82 alin. 1 și alin. 2 teza a II-a din Legea nr. 303/2004 sau pot fi și în profesiile menționate la art. 82 alin. 2 teza a II-a nu este prevăzut expres de către legiuitor, analiza corelată a prevederilor legale, în contextul dificultății de pătrundere a obiectivului urmărit de legiuitor prin asimilarea vechimii în anumite profesii la vechimea în funcția de magistrat, putând a conduce la soluții diferite din partea instanțelor judecătorești.

7. Punctul de vedere al curții.

Curtea apreciază, la acest moment al procedurii, deci fără a fi ascultat concluziile finale ale părților, în contextul în care prezentarea unui punct de vedere este obligatorie potrivit art. 520 alin. 1 C. proc. civ., că problema de drept care face obiectul sesizării este urmarea directă a neclarității prevederilor legale de a căror interpretare depinde soluționarea cauzei, menționate mai sus la punctul 4, respectiv a necorelării lor depline în contextul neanticipării diverselor situații ivite în practică, ceea ce generează dificultăți în conturarea unor principii care să asigure soluționarea unitară a cauzelor de către instanțele de judecată.

În acest context, asupra chestiunii de drept care face obiectul sesizării, curtea își exprimă punctul de vedere în sensul unui răspuns negativ, apreciind, cu toate dificultățile de interpretare semnalate, că modul de formulare a prevederilor legale analizate nu permite abordarea diferită a vechimii necesare acordării pensiei de serviciu și a vechimii necesare

calculării cuantumului acesteia, cea din urmă noțiune fiind echivalentă cu prima. Astfel, *de lege lata*, vechimea în profesia de avocat se ia în considerare la calculul pensiei de serviciu în aceeași măsură în care se ia în considerare și la acordarea acesteia, adică numai cea exercitată anterior eliberării din funcția de magistrat.

Nu prezintă însă relevanță faptul că exercitarea profesiei de avocat presupune plata de contribuții de asigurări sociale în cadrul unui sistem neintegrat celui public, o asemenea distincție nefiind prevăzută de lege în privința calculării vechimii în funcțiile prevăzute la art. 82 alin. 1 și 2 din legea nr. 303/2004.

Prin decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 26/2015, pronunțată în procedura dezlegării unei chestiuni de drept, s-a stabilit că „majorarea prevăzută de dispozițiile art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de 1% pentru fiecare an care depășește vechimea minimă de 25 ani, se aplică în condițiile în care în calculul vechimii de 25 de ani, ca și pentru vechimea ce depășește această limită se au în vedere și perioadele desfășurate de către beneficiarii pensiei de serviciu în activitățile și funcțiile conexe celor de judecător și procuror, expres prevăzute de art. 82 alin. 1 și alin. 2 din lege, respectiv magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi, precum și în exercitarea profesiei de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult”.

Întrucât chestiunea de drept ridicată în speța de față nu a făcut obiectul acelei sesizări, prin decizia menționată nu s-a stabilit și dacă perioadele desfășurate de către beneficiarii pensiei de serviciu în activitățile și funcțiile conexe celor de judecător și procuror, expres prevăzute de art. 82 alin. 1 și alin. 2 din lege, pentru care se acordă majorarea prevăzută de art. 82 alin. 4, sunt numai cele anterioare sau pot fi și ulterioare obținerii pensiei de serviciu și eliberării din funcția de judecător sau procuror.

8. Noutatea chestiunii de drept și situația practicii judiciare.

Chestiunea de drept discutată, sub cele două aspecte, nu a făcut obiectul unui recurs în interesul legii sau al unei hotărâri preliminare și nici nu face obiectul unor astfel de sesizări aflate în curs de soluționare, potrivit site-ului Înaltei Curți de Casație și Justiție în stadiul de la data la care instanța s-a pronunțat – 20.04.2017.

Suntem în prezența unei chestiuni noi, sub ambele aspecte, întrucât în practica judiciară nu s-a cristalizat o jurisprudență unitară sau neunitară.

În contextul oferit de procedura dezlegării unor chestiuni de drept, intră în atribuțiile instanțelor de ultim grad să identifice problemele de drept care, datorită neclarității ori necorelării prevederilor legale care generează dificultăți inerente în interpretare, pot conduce la pronunțarea unor soluții diferite de către instanțele de judecată. Prin sesizarea instanței supreme în vederea dezlegării unor asemenea chestiuni de drept se asigură obiectivul urmărit prin art. 519-521 C. proc. civ., respectiv prevenirea apariției unei jurisprudențe neunitare.

Constatând întrunite cerințele legale ale art. 519 C. proc. civ., curtea va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept menționate pe larg mai sus la punctul 5, iar în baza art. 520 alin. 2 C. proc. civ. va suspenda judecata până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D I S P U N E:**

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă majorarea pensiei de serviciu, prevăzută de art. 82 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu 1% din baza de calcul prevăzută de alin. 1 pentru fiecare an care depășește vechimea în magistratură (noțiune înțeleasă prin raportare la art. 82 alin. 2 din aceeași lege ca incluzând și perioada în care titularul pensiei a exercitat profesia de avocat), se aplică și în considerarea perioadei în care titularul pensiei de serviciu a exercitat profesia de avocat după data eliberării din funcția de procuror și obținerea pensiei de serviciu, cu ocazia recalculării acestei pensii, potrivit art. 23 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, aprobate prin HG nr. 1275/2005, raportat la art. 107 alin. 4 și 5 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.”

Suspendă judecata apelului civil declarat de apelanta reclamantă (...), împotriva sentinței civile nr. 2558 din 18 octombrie 2016 pronunțată de Tribunalul Constanța în dosarul nr. 5412/118/2016, având ca obiect contestație decizie de pensionare, în contradictoriu cu intimata pârâtă (...), până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Pronunțată în ședință publică azi, 20.04.2017.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

Red.înch.Jud.(...)
Data: (...)

Operator de date cu caracter personal 3170
Dosar nr. 5412/118/2016

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CONSTANȚA
SECȚIA I CIVILĂ

ÎNCHIEIERE

Ședința publică din data de 11 aprilie 2017
Complet specializat pentru cauze privind
conflicte de muncă și asigurări sociale

Completul compus din:

Președinte – (...)

Judecător – (...)

Grefier – (...)

S-a luat în examinare apelul civil declarat de apelanta reclamantă (...), împotriva sentinței civile nr. 2558 din 18 octombrie 2016 pronunțată de Tribunalul Constanța în dosarul nr. 5412/118/2016, având ca obiect contestație decizie de pensionare, în contradictoriu cu intimata pârâtă (...).

La apelul nominal făcut în ședință publică se prezintă apelanta reclamantă (...), personal, lipsind intimata pârâtă (...).

Procedura este legal îndeplinită, cu respectarea dispozițiilor art. 155 și următoarele Cod procedură civilă.

S-a făcut referatul oral asupra cauzei de către grefierul de ședință prin care învederează următoarele:

- apelanta reclamantă a depus la dosarul cauzei cerere prin care solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în conformitate cu art.519-520 Cod procedură civilă;

- intimata pârâtă a depus la dosarul cauzei precizări cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile formulate de apelanta reclamantă în cadrul motivelor de apel, după care:

Apelanta reclamantă având cuvântul precizează că a depus în scris cererea prin care a motivat de ce anume consideră necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în conformitate cu art.519-520 Cod procedură civilă.

Apreciază că sunt destule elemente din care rezultă că art.82 din Legea nr.303/2014 republicată nu este suficient de clar sens în care a precizat motivul pentru care solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea acestei probleme de drept.

Solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să precizeze dacă se poate acorda majorarea de 1% pentru fiecare an în magistratură ce depășește 25 de ani în condițiile în care, această vechime este constituită prin cumularea unei vechimi în funcția de procuror și profesia asimilată respectiv cea de avocat pentru care există dovezi în acest sens.

Arată că a motivat acest lucru invocând textele legale și totodată a precizat că există o decizie de dezlegare a unor chestiuni de drept respectiv nr.26/21.09.2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție și care stabilește fără nici un fel de dubiu că vechimea în avocatură este considerată vechime în magistratură, urmând a fi luată în considerare la stabilirea vechimii în magistratură.

Acestea sunt motivele pentru care a apreciat că sunt întrunite condițiile art. 519-520 Cod procedură civilă.

Instanța rămâne în pronunțare asupra necesității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

C U R T E A

Având nevoie de timp pentru a delibera, conform art.396 alin.1 Cod procedură civilă

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII D I S P U N E :

Amână pronunțarea la data de 20 aprilie 2017.
Pronunțată în ședință publică azi, 11 aprilie 2017.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)